

Myllans gård i Yttre Åkulla

– familjen Åbergs ekologiska lantbruk

SE-EKO-01

Gårdsläget senhösten 2021:

Myllan ska berikas med en äppellund!

I lagret på Blomqvists plantskola i Österbotten finns nu tre pallar med äppelträd som väntar på transport till Myllan i Yttre Åkulla. Totalt blir det 500 träd fördelat på 28 olika härdiga äppelsorter som ska planteras våren 2022. Håll gärna tummarna att allt kommer att gå bra!

Två nya dammar byggdes 2021

Sommaren 2021 byggde vi två sedimentationsdammar, som ligger i serie och fångar upp avrinningen från ett ca 9 hektar stort avrinningsområde uppströms vårt gårdscentrum. Dammarna bidrar till att fånga upp slam och skräp från väg 664 innan det når Dalkarlsån, och bidrar också till att minska flödestoppar efter skyfall. Seriekopplingen av dammarna gör att flödestoppar dämpas även vid skyfall på hösten.

Vår gård ingår i innovationsprojektet Svensk Kolinlagring under 2021-2022

Regenerativt lantbruk innebär att odlingsmetoderna bidrar till att öka markens kolförråd. Vi är den nordligaste pilotgården i projektet Svensk Kolinlagring, och bidrar genom vår medverkan till att öka kunskapen om kolinlagrande metoder i en nordlig kontext. Vi får också möjligheten att analysera och optimera vår gårds jordhälsa. För oss handlar det troligen inte så mycket om att införa helt nya växtföljder, eftersom vi redan jobbat aktivt med växelbruk sedan många år. Däremot kommer vi förhoppningsvis att lära oss en hel del annat som kan bidra till ökad kolinlagring och jordhälsa.

<https://kolinlagring.se/>

Artrikt i 2021 års vallar och naturbetesmarker

År 2021 har vi haft vi ca 7 hektar vallar som är insådda med olika sorters gräs och örter, inklusive olika typer av kvävefixerare som är avgörande för kolinlagringen. Av vallarna är ca 2 hektar nyinsådda år 2021, med inslag av några arter som är relativt ovanliga i våra trakter bland annat perserklöver, luddvicker, honungsört och westerwoldiskt rajgräs.

Naturbetesmark med ryalamm.

Våra idisslande betesdjur är anpassade till att äta enbart gräs och örter, och bidrar genom sitt bete till stimulering av gräsens rötter (vilket ökar kolinlagringen). Betesdriften bidrar också till förbättrade förhållanden för pollinatörer, och till en artrikare

örtflora. År 2021 betades ca 3 hektar naturbetesmarker, i en planerad betesrotation, kring vårt gårdscentrum och längs Dalkarlsån.

Ny potatissort 2021 – Twister

År 2021 satte vi 1000 kg av den nya sorten Twister, som fått goda omdömen och har bra resistens mot bladmögel. Vi odlade också Bionica – en sort från Sydamerika som vi haft i ganska många år nu. Sorten Almonda som vi provade 2020 året utgick dock. Den var trevlig i köket, men tyvärr oväntat känslig för brunröta.

År 2021 hade vi 1,4 hektar potatisodling, samt odlade också ca 1 hektar icke-invasiva sötlupiner och luddvicker, som förfrukt/gröngödsel till 2022 års potatisodling.

Potatisupptagning.

Varför inte köpa 500 kg potatis?

2021 fick vi en beställning på en storlåda potatis till en familj i trakten. De har jordkällare och tänkte på så vis säkra tillgången på potatis ända fram till sommaren 2022. Det blir dessutom win-win – gynnar både Myllan och de som köper storpack.

Och varför inte ägna tid åt att lära sig laga fantastisk mat på de råvaror som vi kan producera i Västerbotten?

2021 års potatisland med sorten Bionica.

Nedan: Sötlupiner, luddvicker, persisk klöver, som förbereder potatislandet 2022:

Etablering av en ny 1,4 hektar vall 2021. Insådden består bland annat av honungsört, som bidrar till att fältet doftar mycket gott och attraherar stora mängder pollinerande insekter.

Vad vi tror att Myllan behöver

– en inblick i systemet

SE-EKO-01

Det integrerade systemet

- För långsiktig hållbarhet strävar vi efter ett system som är lönsamt såväl ekonomisk och ekologiskt, som socialt. Att göra gården till en trivsamt plats för både naturen och människorna är i längden lika viktigt som att undvika konkurs rent ekonomisk.
- Gårdens växtodling är integrerad med djurhållning: Gårdens vallar (stora ”gräsmattor” med kvävefixerande växter), skördas en gång per år. Denna skörd fermenteras därefter genom de idisslande djuren, och hamnar i en djupströbädd som komposteras innan den för tillförs på åkrarna för att förbättra mikrolivet och näringsstatusen där.
- Lågintensiv plöjning: De fleråriga kvävefixerande vallgrödorna är basen för systemet, med syfte att hålla jorden i gott skick och för att minska växtsjukdomar på t.ex. potatis och baljväxter. Plöjning av vallen sker ca vart 4-5:e år inför att potatisen ska sättas.

Fåren som lammar utomhus

- Ryafåret är en lokalt anpassad och frisk lantras, med lamningar som – åtminstone med vår uppfödningssmodell – i stort sett aldrig leder till komplikationer för tackan. Lammen är därtill oftast mycket pigga, vilket gör att de kommer på benen nästan direkt efter födseln och snabbt hittar till spenarna.
- Betesperioden görs så lång som möjligt med tidigt betessläpp på våren och bete av vallåterväxt på hösten.
- Lamningen sker utomhus, sommartid: Någon dag innan lamningen går tackan oftast bort från flocken – och tillbringar sedan ett par dagar i t.ex. ett snår eller i en trång ravin med de nyfödda lammen.
- I stort sett allt av djurens foder produceras på gården (gräs, örter, löv etc.). Det enda som ”importeras” är några mineralberikade saltstenar per år.
- Lamning på sommarbetet betyder att tackorna får det mest näringsrika fodret som gården kan producera, just när de behöver det som mest. När betet blir mindre näringsrikt framåt hösten kan lammen beta själva, vilket betyder att tackan behöver mindre koncentrerad näring. Systemet medför att inget kraftfoder behöver köpas in.
- Övervintring sker i ett stall med stora ytor. Djuren har utomhusliknande ljus- och luftförhållanden, eftersom stallet har en öppen vägg mot sydväst. Djupströbädden i stallet tillförs hela tiden foderspill och strån, vilket leder till att bädden börjar ”brinna” (dvs den komposteras långsamt i en värmeavgivande process) vilket i sin tur skapar en torr och varm liggyta.

”Polykultur”: Naturbetesmark i mitten där 11 lamm betar av den artrika floran. Betesmarken omges av vallodlingar med ca 10 insådda sorters kvävefixerare (vitklövrar, rödklövrar, käringtand) och ett flertal grässorter. Bredvid åkrarna växer bårder av blandlövsog som burkas med hyggesfria metoder.